

P R A V I L N I K
o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana
raspisivanja izbora do dana održavanja izbora

Sarajevo, maj 2022. godine

Na osnovu člana 16.18 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 17. sjednici, održanoj 04.05.2022. godine, d o n i j e l a

P R A V I L N I K

o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. **(Primjena)**

Pravilnikom o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (u daljnjem tekstu: Pravilnik) bliže se uređuje primjena odredbi Poglavlja 16. „Mediji u izbornoj kampanji“ Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH).

Član 2. **(Definicije)**

U svrhu tumačenja i primjene ovog Pravilnika, definicije i skraćenice u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Izborna kampanja** je period od 30 dana prije dana održavanja izbora u kojem politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore.
- b) **Službeni početak izborne kampanje** je 30. dan prije dana održavanja izbora (ili dan kada službeno počinje izborna kampanja).
- c) **RAK** je Regulatorna agencija za komunikacije BiH.
- d) **Pravila RAK-a** podrazumijevaju podzakonske akte koje donosi RAK, a kojim se regulišu programski principi nosilaca dozvola.
- e) **Politički subjekt** podrazumijeva političku stranku, nezavisnog kandidata, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata, ovjerenu za učešće na izborima u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Pod političkim subjektom, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se i udruženje, odnosno drugi registrovani organizovani oblik djelovanja nacionalnih manjina i grupa od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo koji učestvuju na izborima u smislu člana 13.14 Izbornog zakona BiH.
- f) **Političko oglašavanje** podrazumijeva emitovanje i objavu oglasa, javnih poziva, spotova i bilo kojeg drugog vida javnog oglašavanja političkog subjekta.
- g) **Javno oglašavanje** podrazumijeva oglašavanje putem medija, plakata, postera, interneta, letaka, pokretnih reklama i svaki drugi vid javnog oglašavanja dostupan biračima i javnosti.

- h) **Sjedište institucije** u smislu odredbe člana 16.5 stav (1) tačka b) Izbornog zakona BiH podrazumijeva navođenje imena grada i države u kojoj institucija ima sjedište.
- i) **Mediji** su svi elektronski i štampani mediji.
- j) **“On-line mediji”** u smislu ovog Pravilnika podrazumijevaju internet portale i druge on-line platforme koje predstavljaju sredstvo komunikacije.
- k) **Elektronski mediji** su u svrhu tumačenja ovog Pravilnika javne i privatne televizijske i radijske stanice koji posjeduju odgovarajuću dozvolu Regulatorne agencije za komunikacije.

POGLAVLJE II. PERIOD OD DANA RASPISIVANJA IZBORA DO DANA SLUŽBENOG POČETKA IZBORNE KAMPANJE

Član 3.

(Zabrana vođenja plaćene izborne kampanje za političke subjekte)

- (1) U periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje, političkim subjektima zabranjeno je plaćeno političko oglašavanje putem medija ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim plaćenog političkog oglašavanja o održavanju internih skupova organa i statutarnih organa političkih subjekata.
- (2) Pod organom i statutarnim organom političkog subjekta, u smislu Izbornog zakona BiH, podrazumijeva se organi koji su predviđeni statutom političkog subjekta (predsjedništvo, glavni odbor, skupština, kongres, konvencija i dr.).

Član 4.

(Zabrana emitovanja i objave plaćene izborne kampanje za medije)

U periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje, medijima je zabranjeno emitovanje i objava plaćenog političkog oglašavanja političkih subjekata, osim plaćenog političkog oglašavanja kojim se obavještavaju članovi organa i statutarnih organa političkih subjekata o održavanju internih skupova organa i statutarnih organa političkih subjekata, pod jednakim uslovima za sve političke subjekte.

POGLAVLJE III. PERIOD OD DANA SLUŽBENOG POČETKA IZBORNE KAMPANJE DO DANA ODRŽAVANJA IZBORA

Član 5.

(Objava rezultata istraživanja javnog mnijenja)

- (1) Zabrane iz člana 16.10 i 16.11. Izbornog zakona BiH odnose se na sve medije u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zabrane iz stava (1) ovog člana odnose se i na objave ranije pripremljenih, već emitovanih ili štampanih sadržaja.

Član 6.

(Obavještavanje političkih subjekata)

Smatrat će se da je elektronski medij obavijestio političkog subjekta o terminima učešća u posebnim emisijama pod uslovom da obavještenje može dokumentovati.

Član 7. **(Neposredno obraćanje)**

- (1) Javni elektronski mediji će dužinu trajanja neposrednog obraćanja utvrditi na osnovu dosadašnje prakse, broja političkih subjekata i drugih relevantnih okolnosti, ali tako da se omogući svakom političkom subjektu najmanje tri minute neposrednog obraćanja u izbornoj kampanji.
- (2) Svim političkim subjektima mora se osigurati isto vrijeme za neposredno obraćanje.
- (3) Termini za neposredno obraćanje moraju se utvrditi u vremenu kada je vjerovatno da će ono biti dostupno najvećem dijelu javnosti.
- (4) Redoslijed učešća političkih subjekata u neposrednom obraćanju, javni elektronski mediji utvrdit će žrijebanjem najkasnije sedam dana prije početka izborne kampanje. O datumu i mjestu utvrđivanja redoslijeda politički subjekti bit će obaviješteni i mogu tom utvrđivanju prisustvovati.
- (5) Jednom ustanovljeni termini u emisijama elektronskih medija ne mogu se mijenjati.
- (6) Javni elektronski medij mora osigurati neposredno obraćanje za sve političke subjekte registrovane u izornoj jedinici koja je pokrivena signalom tog medija.
- (7) Pokrivenost signalom radio i/ili TV stanice određena je na osnovu tehničkih informacija sadržanih u dozvolama za emitovanje koje je izdao RAK.
- (8) Javni elektronski mediji će nastojati da emitovanje neposrednog obraćanja učine dostupnim osobama sa oštećenjem sluha i/ili vida.
- (9) Odredbe ovog člana primjenjivat će se i na privatne elektronske medije ako se odluče za organizovanje neposrednog obraćanja političkih subjekata.

Član 8. **(Plaćeno političko oglašavanje)**

- (1) Plaćeno političko oglašavanje dozvoljeno je u periodu od dana službenog početka izborne kampanje do početka izborne šutnje, odnosno u periodu 30 dana prije dana održavanja izbora.
- (2) Cijene političkog oglašavanja moraju biti iste za sve političke subjekte, a cjenovnici se moraju dati na uvid RAK-u i ovjerenim političkim subjektima 15 dana prije službenog početka izborne kampanje.
- (3) Elektronski mediji odredit će termine za plaćeno političko oglašavanje najkasnije sedam dana prije službenog početka izborne kampanje. Mediji će imati jasna pravila o tome kako se odlučuje o redoslijedu i vremenu u kojem se emituju politička oglašavanja. U slučaju spora u vezi s redoslijedom i terminom emitovanja političkih oglašavanja, elektronski mediji riješit će to dogovorom s političkim subjektom i nakon toga, ako se ukaže potreba, i žrijebanjem.
- (4) Plaćena politička oglašavanja neće biti emitovana neposredno prije, u toku ili neposredno nakon emisija vijesti.
- (5) Termin neposredno iz stava (4) ovog člana u ovom kontekstu tumači se kao vremenski period od 15 minuta prije i nakon emitovanja vijesti.

(6) Ako politički subjekti nisu u mogućnosti sami organizovati produkciju svojih političkih spotova, mogu takve usluge tražiti od elektronskih medija. Takve produkcione usluge mediji mogu naplatiti. Naknade koje se u tom slučaju naplaćuju moraju biti jednake za sve političke subjekte na istom nivou usluga.

(7) Elektronski medij ima pravo da odbije objavu plaćenog političkog oglašavanja ako:

a) oglašavanje nije naručeno putem narudžbe u pisanom obliku;

b) oglašavanje ne zadovoljava tehničke i profesionalne standarde koji su jasno utvrđeni i s kojim su blagovremeno upoznati politički subjekti,

c) oglašavanje uključuje bilo kakvu diskriminaciju ili predrasude na osnovu pola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog porijekla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućí ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda;

d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili podstiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv lica ili grupe na osnovu pola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog porijekla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućí ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda;

e) oglašavanje uključuje zloupotrebu djece u političke svrhe u skladu sa međunarodnim standardima i

f) je oglašavanje u suprotnosti sa ostalim propisima Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

(8) Ukoliko elektronski mediji smatraju da sadržaj naručenog plaćenog političkog oglašavanja potpada pod tačke c), d), e) i f) stava (7) ovog člana mogu se obratiti Regulatornoj agenciji za komunikacije koja će izdati obavezujuće mišljenje u vezi sa sadržajem.

(9) Ukoliko elektronski mediji odbiju objavu plaćenog političkog oglašavanja, navodeći kao razlog tačke c), d), e) i f) stava (7) ovog člana, politički subjekt čiji oglas je odbijen ima se pravo obratiti Regulatornoj agenciji za komunikacije koja će izdati obavezujuće mišljenje u vezi sa sadržajem.

(10) Obavezujuće mišljenje iz stava (8) i (9) ovog člana Regulatorna agencija za komunikacije BiH izdaje najkasnije u roku od 48 sati, i isto dostavlja na znanje Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 9. (Implementacija)

(1) Elektronski mediji će najmanje sedam dana unaprijed poslati raspored planiranih političkih programa RAK-u. Sve izmjene planiranih programa ili političke emisije isplanirane u kratkom roku bit će prijavljene RAK-u što je prije moguće.

(2) Elektronski mediji čuvat će detaljne zapise o vremenskom rasporedu emitovanja političkih oglašavanja, vremenskom rasporedu i sadržaju političkih programa, kao i pokrivanju političkih događaja, i takve zapise dati na javni uvid. Takvi zapisi slat će se RAK-u svakog ponedjeljka za prethodnu sedmicu. Takvi zapisi moraju sadržavati izvještaj o primljenim i realizovanim zahtjevima za plaćeno političko oglašavanje. RAK može od medija u svakom trenutku zatražiti zbirni izvještaj o političkom oglašavanju i političkim programima, kao i izvještaj o vremenu datom svakom političkom subjektu.

POGLAVLJE IV. JAVNI ELEKTRONSKI MEDIJI I CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA BIH

Član 10. (Javni elektronski mediji)

(1) Javni elektronski mediji dužni su besplatno i u potpunosti objavljivati radio i TV spot, saopćenja i informacije Centralne izborne komisije BiH kako bi birači bili informisani o svim aspektima izbornog procesa.

(2) Ako javni elektronski medij odbije postupiti u skladu sa stavom (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH podnijet će prijavu RAK-u na nadležni postupak.

(3) Centralna izborna komisija BiH obavijestit će blagovremeno javni elektronski medij o vremenskom periodu objave radio i TV spota, saopćenja i informacija Centralne izborne komisije BiH, uključujući i broj njihovog ponavljanja.

POGLAVLJE V. STEREOTIPNI I UVREDLJIVI SADRŽAJI

Član 11. (Zabrana)

(1) Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na osnovu pola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih polova.

(2) Zabrane iz stava (1) ovog člana, kao i druga ograničenja iz Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH odnose se i na ostala sredstva komunikacije kojima se može isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj.

POGLAVLJE VI. SANKCIJE

Član 12. (Sankcije)

(1) RAK, kao organ nadležan za praćenje rada elektronskih medija, primjenjivat će svoj Pravilnik o postupku rješavanja povreda uslova dozvola i propisa Regulatorne agencije za komunikacije („Službeni glasnik BiH“, broj 77/21), u svim slučajevima u kojima se elektronski mediji ne budu pridržavali odredbi Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH i odredbi ovog Pravilnika.

(2) Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u štampanim i on-line medijima u vezi s praćenjem izborne kampanje upućivat će Vijeću za štampu i on-line medijima u skladu s procedurama Vijeća.

(3) Za rješavanje po prigovorima političkih subjekata zbog kršenja odredbi Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH i ovog pravilnika nadležna je Centralna izborna komisija BiH.

POGLAVLJE VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13. (Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/18).

Član 14. (Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u „Službenim novinama FBiH“, „Službenom glasniku RS“, „Službenim novinama Brčko distrikta BiH“ i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj: 05-1-02-2-618-1/22
Sarajevo, 04.05.2022. godine

